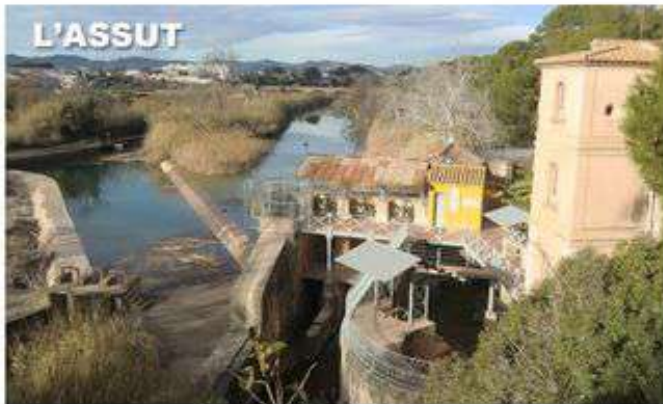

LA CASETA DELS MOROS

Ubicada aigües avall del Castell d'Almassora. El 1519 Castelló i Almassora decideixen construir el primer assut comunitari i encarreguen les obres al mestre pedrapiquer Pere de la Carrera. Les obres, acabades l'any 1525, van ser destruïdes per una forta riuada el 1531 malgrat la seua solidesa. Al costat de la presa, es va edificar una alqueria que donava entrada a les aigües per mitjà de tres arcs de pedra, és la que coneixem popularment amb el nom de la Caseta dels Moros, encara que no van tindre res a veure els moros en la seua construcció.

L'ASSUT

Després de la desfeta del primer assut, el 1549 es projecta la construcció d'un nou assut comunitari més amunt del Castell, prop d'on s'ajunten les aigües del Millars i la Rambla, però també va ser arrossegat per les aigües l'any 1560. El 1618 els dos pobles decideixen canviar la ubicació de l'assut a un lloc més segur per a evitar les fortes riuades però no va ser fins 1895 quan es va construir l'assut que tenim actualment. És obra de l'arquitecte Francesc Tomàs Traver. És un edifici molt sòlid, de pedra tallada, amb elements decoratius com motlures i baranes de ferro. Al seu interior, les comportes regulen l'entrada de les aigües cap a la séquia Minada en direcció a la Casa de les Reixes.

LA CASA DE LES REIXES

Després de continues disputes per les aigües del Millars entre Castelló i Almassora, el 1789, el rei Carles IV va emetre una sentència de repartiment que ordenava la construcció d'un nou partidor reial i un nou traçat de la séquia de Castelló per a evitar que passara pels voltants d'Almassora i els veïns pogueren embrutar-ne les aigües. L'edifici, obra dels arquitectes Vicent Gascó i Joaquim Martínez, és de rajola i carreus de pedra tallada, amb teulada de doble aigua. Presenta un acabat academicista i unes línies molt senzilles i elegants. Al seu interior, es troben les comportes que regulen el cabal d'aigua per a cada terme. Sobre l'arc d'entrada de les aigües hi ha una làpida commemorativa.

LES BOQUERES

El 1618 es construeix el sífo de la Bóta i la séquia Minada, un tunel que fa arribar l'aigua per baix de la Rambla fins la Caseta dels Moros i compta amb 13 boqueres que van fer servir per a la construcció i també per a ventilar i facilitar la neteja de la séquia Minada. El segon tram, es va realitzar el 1786 per a dur l'aigua des de la Casa de les Reixes fins al Barranquet i compta amb 21 boqueres de les quals tans sols en queden 3. Van ser enderrocades cap als anys 70 en urbanitzar l'avinguda a la qual donen nom. Les obres del segle XVIII, les va dirigir l'arquitecte Bartolomé Ribelles, autor també del pont de Pedra. Cal lamentar que tot el conjunt de boqueres, la Caseta dels Moros i la Casa de les Reixes es troben en un estat quasi d'abandó, malgrat la importància que ha tingut el patrimoni hidràulic per a la Plana.

Bibliografia: AGUT, F., GARCIA, P., SORRIBES, J. *Història del nostre poble*. Almassora 2003
 Correcció lingüística: Servei de Dinamització Lingüística d'Almassora
 Disseny: Paco Membrado